

Historia regionu

Autor: Izabela Stapor

Historia regionu wiąże się ściśle z losami Tarnowa, który w 1125 roku po raz pierwszy pojawia się w dokumencie pisany, potwierdzającym posiadłości klasztoru benedyktynów tynieckich. Prawa miejskie Tarnów uzyskał w 1330 r., nadał mu je król Władysław Łokietek. Ówczesnym właścicielem miasta był Spycimir Leliwita (wojewoda krakowski), stąd herbem Tarnowa stała się Leliwa, noszona przez Spycimira. Średniowieczny układ starego Tarnowa zachował się do dzisiejszych czasów. Przez wieki (do roku 1787) Tarnów pozostawał miastem prywatnym, należąc kolejno do rodów Tarnowskich (potomków Spycimira, jednym z nich był hetman Jan Amor Tarnowski), Ostrogskich, Zasławskich, Sanguszków. O pochodzeniu Tarnowa mówią również legendy:

Początki Tarnowa i legendy herbowe Leliwitów

W nocnej ciszy mego miasta
 tę balladę o Leliwitów herbie
 szepcze mi stara Baszta:
 złotej gwiazdce z sierpem księżycy
 Przyprószona legend patyną
 wieść zapomniana niosła:
 Spycimir w grodzie zasłynął
 gdzie tarniana rosła
 Cierpki owoc jej granatowy
 zamieniony w "przednią piwnicę"
 zauroczył stół Łokietkowy
 i gród miastem wpisał w Metrycę
 W ów czas sierpem po niebie płynął
 Księżyc pod jasną gwiazdą
 ten symbol przyjął
 w herb nasz Protoplasta
 Nie wierzycie ? Spójrzcie w orbitę
 na marcowym nieba sklepieniu -
 jako w herbie złotem wyszyte
 tam - podobnie się mienią.

/Jan Curyło/ Po pierwszym rozbiórze Tarnów stał się częścią monarchii habsburskiej (Królestwo Galicji i Lodomerii). Wówczas utworzono w Tarnowie biskupstwo, gdyż dotąd region podlegał biskupowi krakowskiemu. W dziewiętnastym wieku Tarnów znalazł się przy trasie kolei żelaznej, co sprzyjało rozwojowi miasta. W 1870 r. Tarnów liczył już 21.779 mieszkańców i jest trzecim miastem pod względem liczby ludności w tej części kraju po Lwowie i Krakowie. W okresie międzywojennym w pobliskich Mościcach (obecnie dzielnica Tarnowa) zbudowano zakłady produkujące nawozy azotowe. Ich dyrektorem był m.in. znany na arenie ogólnokrajowej działacz polityczny Eugeniusz Kwiatkowski. W dniu 14 czerwca 1940 r., spod żydowskiej łaźni wyruszył pierwszy transport do obozu zagłady w Oświęcimiu (Auschwitz). Więźniowie z Tarnowa (728 osób) byli pierwszymi ofiarami obozu. W czasie wojny miasto straciło znaczną część swoich mieszkańców, którą stanowiła ludność pochodzenia żydowskiego. Tarnów to miasto z bogatą tradycją i historią, jak każde niemalże stare miasto może poszczycić się niezliczoną ilością duchów nawiedzających ratusz, muzeum i lochy pod kościołami. Ma także jedyne w Europie Muzeum Romów.

Źródła:

- <http://www.wikipedia.pl>
- <http://www.emonety.pl/page/miasto-tarnow-p366.html>
- <http://www.it.tarnow.pl>